

Retsudvalget
REU alm. del - Bilag 276
Offentligt

Foreningen af advokater i Herning Retskreds

Til Retsudvalget
Fra Foreningen af Advokater i Herning Retskreds

Foretræde for Retsudvalget torsdag den 12. januar 2006

Advokatforeningen i Herning Retskreds er en faglig forening for advokater, som fungerer i Herning Retskreds.

Foreningen af Advokater i Herning Retskreds ønsker at gøre Retsudvalget opmærksom på følgende i anledning af regeringens udspil til politikreds- og domstolsreformen:

1. Reformen

Overordnet er vi af den opfattelse, at reformens væsentligste hovedpunkter, nemlig effektivisering af og højnelse af kvaliteten i domstolenes arbejde, et langt stykke ad vejen opnås ved forslaget. Det er et centralt element i forslaget, at Højesteret bliver en regulær specialdomstol med fokus på principielle sager, som vi absolut kun følger. At der grundlæggende skal ske en formindskelse af antallet af retskredse, for at dommerne kan opnå et større fagligt fællesskab på byrets niveau, kan vi også tilslutte os.

Vi er også enige i, at politikredsene grundlæggende skal gøres betydeligt større for at blive bæredygtige enheder, og vi ser den nye struktur, hvor selvforvaltning bliver et afgørende element som hensigtsmæssigt.

Vi fokuserer på, at reformen i praksis bliver hensigtsmæssig og giver en rigtig udnyttelse af ressourcerne.

Vi har rejst spørgsmålet om, man rent faktisk når de mål, man har sat sig ved reformen ved den inddeling i rets- og domstolskredse, som man har foretaget, idet vi er skeptiske for så vidt angår de meget store afstande. Vi mener, at der er retssikkerhedsproblemer og problemer med at opnå ressourceudnyttelseseffekten.

2. Placering af politi og domstol

Vi kommer for at sige, at hvis man opretholder antallet af politi- og retskredse, således som der er lagt op til i forslaget, er det vores opfattelse,

at der er saglige grunde for at lægge politi og domstol i Herning, sådan som domstols- og politistrukturkommissionerne også har vurderet.

For Herning taler:

- befolkningsgrundlaget og sagsantallet er størst i den sydlige del af retskredsen omkring Herning, jf. Strukturkommissionens overvejelser s. 256-257 og jf. talmateriale afleveret af Herning Kommune. Retten i Herning har i 2004 behandlet 9050 sager i modsætning til retten i Holstebro, der har behandlet 2911 sager. Fordeles de områder, der i øjeblikket ikke hører ind under retten i Herning eller retten i Holstebro, vil der fortsat være en stor overvægt af sager i den sydlige del af regionen. Ser man på straffesagerne, er der også overvægt af sager vedrørende økonomisk kriminalitet i den sydlige del. (Se samarbejdet med SKAT Herning)
- omkostningerne til statskassen vil blive forøgede, hvis retten lægges i Holstebro i stedet for i Herning
 - flere politifremstillinger i fogedsager (hvor politiet henter debitorerne)
 - større omkostninger til beskikkede advokater (mere transportid)
 - større omkostninger til befordringsgodtgørelse til advokater og vidner
 - flere retsmøder på grund af udsættelser ved udeblivelser
 - samarbejdspartnerne til retten ligger i Herning (SKAT, Beredskabs-

center Midtjylland, SAS Arena, Center for Voldtægts ofre på Herning Sygehus, Kriminalforsorgens institutioner

- infrastrukturen taler for Herning
- behov for at styrke Herning som lokomotiv for Vestjylland
- offentlige arbejdspladser (vælges Holstebro frem for Herning vælges som det eneste sted i landet et éndommer embede frem for et tredommer embede, således at flere offentligt ansatte bliver berørt af reformen, end det er nødvendigt)

3. Regeringens udspil

Ser man først på regeringens udspil, vil vi fremhæve følgende:

- Vi har haft svært ved i ministerens argumentation at se en ensartethed i argumenterne for udpegning af de forskellige hovedsæder for henholdsvis politi og domstole.
- Vi har af ministeren på høringsmødet i Ringkøbing fået oplyst, at der er peget på Holstebro ud fra politifaglige grunde og andre saglige grunde samt af regionale årsager.
- Vi har ikke kunnet få oplyst, hvad de politifaglige og andre saglige grunde er, idet mængden af sager i enhver henseende klart peger på Herning. Vi tror derfor, at der i stedet er taget regionale hensyn.
- Hvis der således er tale om regionale hensyn, er det vores opfattelse, at det er legitimt at tage et sådan hensyn og pege på Holstebro med baggrund i, at man ønsker at støtte yderområder og gøre sit til at forhindre, at det "skæve Danmark" yderligere trækkes mod øst. Man skal bare gøre sig klart, at det har nogle konsekvenser.

4. Ressourcspild

Nogle, eventuelt anklagemyndigheden, ville sige, at en placering i Herning ikke giver optimal ressourceudnyttelse. Det er vi ikke enige i. Vi mener, at det overordnet set må give den mest hensigtsmæssige ressourceudnyttelse at placere politi og domstol i Herning.

Det, som betyder noget, når man vurderer ressourceudnyttelsen er ikke at fokusere på, om der er en statistik, som viser, at en borger normalt kun én gang i sit liv kommer i kontakt med retssystemet. Det er vigtigt at forstå, at der er stor forskel på civile sager og straffesager.

I civile sager har begge parter en interesse i at komme for at få sagen afsluttet. Sådan er det ikke i straffesager.

Det, der betyder noget, er, at politiet ikke bruger deres tid på at lave fange-transporter på landevejene, ligesom det i allerhøjeste grad betyder noget, at retssalene ikke står tomme.

For at undgå at retssalene står tomme, er det af helt afgørende betydning, at ikke bare dommere, anklagere og advokater er på rette tid og sted, men derimod også at de tiltalte og vidnerne er der. I langt hovedparten af sagerne er tiltalte ikke anholdt, inden en sag går i gang. Det er derfor af meget central betydning, at den tiltalte af sig selv sørger for at møde frem. Der er naturligvis virkemidler, hvis tiltalte ikke kommer første gang. Så bliver det til en anholdelse anden gang. Det er imidlertid dyrt og omkostningskrævende, hvis disse situationer opstår igen og igen.

Med hensyn til vidner i straffesager betyder det også umådelig meget, at disse af sig selv kan sørge for indtransport og fremmøde på rette tid og sted. Kommer de ikke, må sagen udsættes og omberammes, og det er der store omkostninger ved.

Når man fokuserer på ressourceudnyttelsen, må man således nødvendigvis fokusere på de svage led.

Det svage led er ikke, om en anklager skal køre 45 km mere eller mindre til et retsmøde. Det svage led er den tiltalte eller straffesagsvidner, som ikke kom-

mer. Det vil slå igennem og betyde, at tre dommere, en anklager, en forsvarer og et antal korrekt fremmødte vidner risikerer at blive sendt hjem, og retssalen vil stå tom. Disse ting kan ikke erstattes af video.

Vi frygter, at omkostningerne vil stige til skade for de "små". Vi forudser, at man har overset, hvor mange små sager, der har brug for nærheden, eksempelvis er det ikke bare fogedsager, dødsboskiftesager, men også mindre færdselssager, gældssaneringsager og andre mindre straffesager, der har brug for nærheden.

I netop vores område er der en rimelig stor arrest, hvorimod arresten i Holstebro er lidt mindre. Derfor nævner vi også politiets ressourcer til fangetransporter.

5. Nærhedsprincippet og dets betydning for retssikkerheden

Det betyder meget for både "de små" og de erhvervsdrivende, at der ikke er for lang afstand til en domstol. Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at der lægges vægt på service overfor borgerne.

Det er korrekt, at nogle borgere kun sjældent kommer i kontakt med retssystemet, men der er også mange borgere, der jævnligt flere gange om året er i kontakt med retssystemet.

- a. Som et eksempel kan nævnes erhvervslivets behov for notarialbekræftelser. En notarialbekræftelse skal ske, hvis et dokument – f.eks. en fuldmagt – skal bruges i udlandet. Virksomhedens ledelse skal da møde op i retten for at skrive under og få dommerens bekræftelse på, at det er de pågældende, der har skrevet under. Det kan ikke erstattes af videoafhøring.

Ved retten i Herning har der i 2005 været 377 erhvervsmæssige notarialbekræftelser.

Domstolenes service overfor erhvervslivet vil derfor blive kraftigt forringet, hvis der er lang afstand. Herudover er der selvfølgelig også mange private, der har brug for dommerens bekræftelse på dokumenter, herunder også testamenter.

Som sagt betyder afstande også meget for de "små" i samfundet. Det kan f.eks. være mennesker, som har købt noget, som de enten ikke kan betale eller som

de ikke vil betale, fordi der er fejl og mangler ved det. Hvis afstanden til retten er for stor, vil mange vælge at blive væk fra et retsmøde, bl.a. fordi det er for dyrt og for besværligt set i forhold til det krav, der kræves dom for.

Det betyder, at der vil blive afsagt endnu flere udeblivelsesdomme end tidligere.

Udeblivelsesdomme er domme, hvor den, der har anlagt retssagen bare får ret, fordi den anden part ikke er mødt.

- b. Afstanden kan også betyde, at de personer, der er blevet dømt til at betale et beløb ikke møder frivilligt i fogedretten. Det betyder et forgæves retsmøde, og at politiet må hente de pågældende.

Det kræver ekstra ressourcer og giver ekstra omkostninger, der ofte ender hos den, der har pengene til gode, fordi skyldneren ikke kan betale.

Afstandene er derfor i forbindelse med inddrivelse af tilgodehavender både til ulempe for skyldnerne og for dem, som har penge til gode.

I et retssamfund kan vi simpelthen ikke forsvare, at afstandene på denne måde kommer til at betyde noget for, om der afsiges rigtige domme eller om erhvervs- livet eller andre, der skal indkassere penge, kan gøre det med succes.

- c. Herudover betyder nærheden noget for vidner og parter i dødsboskifter, gældssaneringsager og tvangsauktioner.

Der er visse grupper i samfundet, som har behov for at møde i retten flere gange om året. I langt de fleste af de sager er det enkle problemstillinger, som ikke kræver medvirken af flere dommere.

Af retssikkerhedsmæssige grunde bør der derfor etableres flere retskredse i Jylland.

Lovforslaget foreslår 10 retskredse på Sjælland, 10 retskredse i Jylland samt 1 retskreds på h.h.v. Fyn og Bornholm.

På grund af de geografiske forhold i Jylland, er det simpelthen nødvendigt at etablere flere retskredse dér.

I det vestjyske område bør der etableres 3 retskredse med tingsted i Viborg, Holstebro og Herning. Herved kan nærhedsprincippet opfyldes samtidig med at målene med domstolsreformen kan opfyldes, idet der i større retssager, hvor der skal deltage flere dommere, kan bruges dommere fra et af de andre 2 tingsteder.

Hvis man ikke tager hensyn til nærhedsprincippet risikerer man, at afstanden får stærk indvirkning på de enkeltes reaktionsmønstre, og dermed går det ud over retssikkerheden.

Det kan ikke være rigtigt, at borgere med ærinde i retten skal køre op til 100 km.

Advokat Hanne Hartoft, Ikast
Tlf. 97 15 22 33

Advokat Egon Bjørn-Andersen
Tlf. 96 26 40 00

Advokat Inger Højbjerg Christensen
Tlf. 97 12 66 00

